

KORKEIMMAN HALLINTO-OIKEUDEN PÄÄTÖS

Antopäivä
17.12.2015
Taltionumero
3739
Diaarinumero
219/3/15

1 (6)

Asia Vaikeavammaiselle henkilölle järjestettävää kuljetuspalvelua koskeva valitus

Valittaja A

Päätös, jota valitus koskee

Hämeenlinnan hallinto-oikeus 15.12.2014 nro 14/1060/3

Asian aikaisempi käsittely

Tampereen terveyttä ja toimintakykyä edistävien palvelujen lautakunnan alainen viranhaltija on 17.12.2013 tekemällään päätöksellä hylännyt A:n hakemuksen vammaispalvelulain mukaisen kuljetuspalvelun lisämatkoista. A:lle on myönnetty toistaiseksi voimassa olevalla päätöksellä kahdeksantoista yhdensuuntaista matkaa kuukaudessa. Tämän määrän on katsottu olevan kohtuullinen jokapäiväiseen elämään kuuluvien asioiden hoitamisessa, harrastamisessa ja virkistymisessä.

Tampereen terveyttä ja toimintakykyä edistävien palvelujen lautakunnan jaosto on päätöksellään 16.4.2014 (§ 192) pysyttänyt viranhaltijan päätöksen. Päätöksessä on todettu, että kunnan on järjestettävä vaikeavammaiselle henkilölle kohtuulliset kuljetuspalvelut niihin liittyvine saattajapalveluineen. Kuljetuspalvelu on järjestettävä siten, että vaikeavammaisella henkilöllä on käytettävissään vähintään 18 yhdensuuntaista matkaa kuukautta kohden. A:n hakemus on hylätty, koska hänelle on myönnetty kohtuulliset kuljetuspalvelut jokapäiväiseen elämään kuuluvien asioiden hoitamiseen.

Hallinto-oikeuden ratkaisu

Hallinto-oikeus on valituksenalaisella päätöksellään kumonnut terveyttä ja toimintakykyä edistävien palvelujen lautakunnan jaoston päätöksen ja palauttanut asian lautakunnalle uudelleen käsiteltäväksi.

Hallinto-oikeus on perustellut päätöstään seuraavasti:

Sovelletut säännökset

Vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista ja tukitoimista annetun lain (vammapalvelulaki) 8 §:n 2 momentin mukaan kunnan on järjestettävä vaikeavammaiselle henkilölle muun ohella kohtuulliset kuljetuspalvelut niihin liittyvine saattajapalveluineen, jos henkilö vamman-
sa tai sairautensa johdosta välttämättä tarvitsee palvelua suoriutuakseen tavanomaisista elämän toiminnoista.

Vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista ja tukitoimista annetun asetuksen (vammapalveluasetus) 6 §:n mukaan kuljetuspalveluja on järjestettävä vaikeavammaiselle henkilölle siten, että hänellä on mahdollisuus suorittaa välttämättömien työhön ja opiskeluun liittyvien matkojen lisäksi vähintään kahdeksantoista yhdensuuntaista jokapäiväiseen elämään kuuluvaa matkaa kuukaudessa.

Asiassa esitetty selvitys

Kuljetuspalvelun lisämatkojen tarpeesta antamassaan selvityksessä A kertoo asuvansa yksin. A käy kahdesti viikossa kaupassa, koska hän tarvitsee diabeteksen ja Marevan-lääkityksen takia tuoreita hedelmiä ja vihanneksia. Näkövamman vuoksi A käy pankissa henkilökohtaisen avustajansa kanssa, koska hän ei pysty käyttämään maksu- tai pankkiautomaattia. A vierailee kehitysvammaisen tyttärensä luona kaksi kertaa kuukaudessa, samoin äitinsä luona. Lisäksi A käy toisen tyttärensä haudalla kerran viikossa. A käy myös jalkahoitajalla kerran ja hierojalla kaksi kertaa kuukaudessa. Näiden säännöllisten matkojen lisäksi A:lla on liikku-
mistarvetta esimerkiksi ystävien luokse ja kampaajalle. A on toimittanut hallinto-oikeuteen tositteita maksamistaan taksikuljetuksista.

Neurologiaan erikoistuva lääkäri on 11.7.2013 antamassaan lausunnossa todennut, että A:n pohkeiden, jalkapöytien ja nilkkojen kipujen määrä on jonkin verran lisääntynyt. Jatkuvaa kipua ei alaraajoissa kuitenkaan ole ollut. A:n kävellessä jalkojen ataktisuus

korostuu huomattavasti. A astuu lyhyitä askelia, ja kävely on haparoivaa. A käyttää kotona rollaattoria liikkumisen apuvälineenä. Kodin ulkopuolella liikkumiseen A tarvitsee avustajan avukseen. Näkövamma ja heikentyneen liikkumiskyvyn vuoksi A:lla on ollut käytössä vaikeavammaisten kuljetuspalvelu. Yhdensuuntaisia matkoja on ollut käytössä 26 kuukautta kohden, mutta suositeltava määrä on 40 yhdensuuntaista matkaa kuukaudessa.

Hallinto-oikeuden johtopäätökset

A:lle on järjestetty valituksenalaisella päätöksellä vammaispalvelulain 8 §:n 2 momentissa tarkoitetut kuljetuspalvelut myöntämällä hänelle 18 yhdensuuntaista kuukausittaista vaikeavammaisen kuljetuspalvelumatkaa. A on vaatinut asiaa koskevan päätöksen oikaisemista siten, että hänen käytettävissään olisi yhteensä 40 yhdensuuntaista matkaa kuukautta kohden.

A on todennut, ettei 18 yhdensuuntaista matkaa riitä turvaamaan hänen tarpeenmukaista liikkumistaan. Tampereen kaupunki on myöntänyt A:lle myös ajalle 1.1.2013–31.12.2013 kahdeksan yhdensuuntaista lisämatkaa asiointi- ja virkistyskäyttöön. A:n mukaan hänen kuljetuspalvelun tarpeensa on lisääntynyt nyt, kun hänen toimintakykynsä on heikentynyt. Myös lääkäri on suositellut kuljetuspalvelumatkojen määrän lisäämistä. A on valituksessaan ja selityksessään luetellut yksityiskohtaisesti kuljetuspalvelutarpeitaan ja toimittanut tositteita niistä taksimatkoista, joihin jo myönnettyt kuljetuspalvelumatkat eivät ole riittäneet. A:n esittämä kuljetuspalvelun tarve koostuu sellaisista matkoista, joita hän tarvitsee kyttäkseen hoitamaan tavanomaisia elämän toimintojaan. Lain mukainen vähimmäismäärä ei ole tähän riittänyt. Hallinto-oikeus arvioi, että A tarvitsee yhteensä 26 yhdensuuntaista vammaispalvelulain mukaista kuljetuspalvelumatkaa kuukautta kohden, jotta hän selviytyy tavanomaisista elämän toiminnoistaan. Koska lautakunnalla on ollut asiasta eri käsitys, asia palautetaan sille uudelleen käsiteltäväksi.

Käsittely korkeimmassa hallinto-oikeudessa

A on valituksessaan vaatinut, että hallinto-oikeuden päätös kumotaan. Kuljetuspalvelumatkoja tulee myöntää yhteensä 40 matkaa kuukaudessa.

Vaatimustensa tueksi A on esittänyt muun ohella seuraavaa:

A:lla on NARP-oireyhtymä. A on näkövammaisen ja liikuntavammaisen. A tarvitsee liikkumisessa välttämättä toisen henkilön sekä apuvälineiden apua. Lisääntyneen neuropatian ja ataksien vuoksi A kävelee vain hyvin lyhyitä matkoja (noin 10 metriä). Kodin ulkopuolella liikkuessaan A käyttää pyörätuolia ja tällöin hän tarvitsee kuljetuspalvelua tai henkilökohtaisen avustajan apua. Liikuntakyvyn heikentyminen on syy lisämatkojen tarpeeseen.

Vammaispalvelun tulee perustua henkilökohtaisen tilanteen mukaiseen yksilölliseen päätökseen. Vammaispalvelulain mukainen minimimäärä kuljetuspalvelumatkoja ei riitä turvaamaan A:n tarpeen mukaista liikkumista. Itse maksetut taksimatkat osoittavat kuljetuspalvelutarpeen olevan enemmän kuin 18 matkaa kuukaudessa.

A:n pitää olla apuna kehitysvammaiselle tyttärelleen, ja hän haluaa tavalta myös omaa äitiään säännöllisesti. Asiassa tulisi ensi sijaisesti kiinnittää huomiota asiakkaan etuun, eli vaikeavammaisen mahdollisuuteen elää ja toimia muiden kanssa yhdenvertaisena yhteiskunnan jäsenenä.

Tampereen terveyttä ja toimintakykyä edistävien palvelujen lautakunta on antanut selityksen, jossa se on vaatinut valituksen hylkäämistä.

A on antanut vastaselityksen, jonka liitteenä on muun ohella 23.3.2015 annettu lääkärinlausunto sekä 7.4.2015 annettu fysioterapeutin lausunto.

Korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisu

Korkein hallinto-oikeus hylkää valituksen. Hallinto-oikeuden päätöksen lopputulosta ei muuteta.

Perustelut

A:n vastaselityksensä liitteenä esittämä selvitys ei anna aihetta hallinto-oikeuden johtopäätöksistä poikkeavaan arvioon. Kun otetaan huomioon edellä ilmenevät hallinto-oikeuden päätöksen perustelut ja perusteluissa mainitut oikeusohjeet sekä korkeimmassa hallinto-oikeudessa esitetyt vaatimukset ja asiassa saatu selvitys, hallinto-oikeuden päätöksen lopputuloksen muuttamiseen ei ole perusteita.

Tätä kaikki asianomaiset noudattakoot.

Korkein hallinto-oikeus:

Matti Pellonpää
hallintoneuvos

Anne E. Niemi
hallintoneuvos

Sakari Vanhala (t)
hallintoneuvos

Outi Suviranta
hallintoneuvos

Heikki Harjula
hallintoneuvos

Jani Taskila
Asian esittelijä, oikeussihteeri

Jakelu

Päätös

A, maksutta

Jäljennös

Hämeenlinnan hallinto-oikeus

Tampereen terveyttä ja toimintakykyä edistävien palvelujen lautakunnan
jaosto